

Sygn. akt III AUa 254/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 2 stycznia 2019 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka (spr.)
Sędziowie:	SSA Urszula Iwanowska SSO de. Gabriela Horodnicka-Stelmaszcuk
Protokolant:	St. sekr. sąd. Elżbieta Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2018 r. w Szczecinie

sprawy Z. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w W.

o wysokość świadczenia

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wlkp. VI Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 8 marca 2018 r. sygn. akt VI U 73/17

oddala apelację.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka SSO del. Gabriela Horodnicka-

Stelmaszcuk

Sygn. akt III AUa 254/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 1 grudnia 2016 roku, znak: (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w W. Wydział (...), przyznał Z. K. prawo do polskiej renty na stałe z tytułu niezdolności do pracy.

Ubezpieczony Z. K. odwołał się od tej decyzji, zaskarżając wysokość ustalonej renty.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w W. wniósł o oddalenie odwołania.

Wyrokiem z dnia 08 marca 2018 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych umorzył postępowanie w zakresie ustalenia wysokości renty ubezpieczonego Z. K. na kwotę 1.098,23 złotych na dzień 01 marca 2017 roku, jak w decyzji z dnia 25 kwietnia 2017 roku, zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w W. z dnia 01 grudnia 2016 roku znak (...) w ten sposób, że ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty ubezpieczonego Z. K. na 75,86% i wysokość renty na kwotę 1.114,19 złotych od dnia 01 grudnia 2016 roku, w pozostałym zakresie odwołanie oddalił.

Sąd Okręgowy ustalił, że Z. K. urodził się (...). W dniu 26.06.2015 roku ubezpieczony złożył wniosek o ustalenie prawa do polskiej renty z tytułu niezdolności do pracy przyznanej na podstawie ustawy z dnia 17.12.1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem postanowień rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 883/2004 z dnia 29.04.2004 roku i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) numer 987/2009 z dnia 16.09.2009 roku.

W dniu 23.09.2015 roku Komisja Lekarska ZUS w Z. orzekła, że ubezpieczony nie jest osobą niezdolną do pracy.

Decyzją z dnia 6.11.2015 roku organ rentowy odmówił ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Ubezpieczony odwołał się od tej decyzji .

Wyrokiem z dnia 25.10.2016 roku Sąd Okręgowy w Gorzowie Wielkopolskim w sprawie VI U 60/16 przyznał ubezpieczonemu prawo do polskiej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe.

W dniu 1.12.2016 roku ZUS wydał decyzję, w której przyznał skarżącemu prawo do polskiej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy na stałe. Wysokość świadczenia do wypłaty ustalono na kwotę 790,30 zł miesięcznie.

Ubezpieczony odwołał się od decyzji ZUS z dnia 1.12.2016 roku – w zakresie wysokości przyznanej renty.

W dniu 25.04.2017 roku organ rentowy wydał kolejną decyzję o przeliczeniu polskiej renty od dnia 30.12.2016 roku. Do wysokości wymiaru renty przyjęto wskaźnik wysokości podstawy wymiaru 70,32 %. Wysokość świadczenia do wypłaty ustalono na kwotę 933,39 zł. W decyzji z dnia 25.04.2017 roku ZUS uwzględnił zarobki skarżącego za rok 1978 z legitymacji ubezpieczeniowej, z kart wynagrodzeń za lata 1987 – 1991.

W spornym okresie ubezpieczony był zatrudniony w:

- 1/ Państwowym Ośrodku (...) w N. w latach 1968 – 1972;
- 2/ Zakładach (...) w G. od 11.12.1974 roku do 28.02.1979 roku;
- 3/ Przedsiębiorstwie (...) w G. w latach 1987 – 1991.

W dniu 4.09.1968 roku ubezpieczony podpisał umowę o pracę – jako pracownik młodociany z Państwowym Ośrodkiem (...) w N. – do dnia 24.06.1971 roku. Od 2.08.1971 roku do 26.10.1972 roku pracował jako monter ciągnikowy.

W Przedsiębiorstwie (...) w G. skarżący był zatrudniony od 16.04.1987 roku do 31.12.1991 roku, jako kierownik działu administracyjno – gospodarczego.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru renty wynosi 75,86 % ($1\ 517,13 / 20\ \text{lat} = 75,86\ \%$):

Rok	Dochód ubezpieczonego stanowiący podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne	Kwota przeciętnego wynagrodzenia za rok kalendarzowy	Stosunek podstawy wymiaru składek do przeciętnego wynagrodzenia
-----	--	--	---

			proporcjonalnie do liczby miesiący pozostawania w ubezpieczeniu w roku kalendarzowym (w %)
1970	10 350,00 zł	26 820,00 zł	38,59 %
1971	12 000,00 zł	28 296,00 zł	42,41 %
1972	9 839,00 zł	30 108,00 zł	32,68 %
1975	14 400,00 zł	46 956,00 zł	30,67 %
1976	14 400,00 zł	51 372,00 zł	28,03 %
1977	16 000,00 zł	55 152,00 zł	29,01 %
1978	45 863,00 zł	58 644,00 zł	78,21 %
1979	32 638,00 zł	63 924,00 zł	51,06 %
1980	54 810,00 zł	72 480,00 zł	75,62 %
1981	72 429,00 zł	92 268,00 zł	78,50 %
1982	134 312,00 zł	139 572,00 zł	96,23 %
1983	145 233,00 zł	173 700,00 zł	83,61 %
1984	191 549,00 zł	202 056,00 zł	94,80 %
1985	245 759,00 zł	240 060,00 zł	102,37 %
1986	301 578,00 zł	289 140,00 zł	104,30 %
1987	495 171,00 zł	350 208,00 zł	141,39 %
1988	889 048,00 zł	637 080,00 zł	139,55 %
1989	2 707 860,00 zł	2 481 096,00 zł	109,14 %

1990	11 786 030,00 zł	12 355 644,00 zł	95,39 %
1991	13 926 600,00 zł	21 240 000,00 zł	65,57 %
Razem	1 517,13 %		

Podstawa wymiaru świadczenia wynosi 2 421,40 zł (75,86 % x kwota bazowa – 3 191,91 zł = 2 421,40 zł).

Wysokość renty ubezpieczonego z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi 1114,19 zł od dnia 1.12.2016 roku.

Po dokonaniu powyższych ustaleń Sąd Okręgowy w pierwszej kolejności zważył, że postępowanie uległo częściowemu umorzeniu.

W tym zakresie Sąd Okręgowy wskazał, że w toku niniejszego postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych wydał kolejną decyzję z dnia 25.04.2017 roku, w której ponownie dokonał przeliczenia polskiej renty ubezpieczonego od dnia 30.12.2016 roku. Do wysokości wymiaru renty przyjął wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 70,32 %. Wysokość świadczenia do wypłaty ustalił na kwotę 933,39 zł. W decyzji z dnia 25.04.2017 roku ZUS uwzględnił zarobki skarżącego za rok 1978 z legitymacji ubezpieczeniowej, z kart wynagrodzeń za lata 1987 – 1991.

Zgodnie z art. 477¹³ § 1 K.p.c. zmiana przez organ rentowy zaskarżonej decyzji przed rozstrzygnięciem sprawy przez sąd - przez wydanie decyzji uwzględniającej w całości lub w części żądanie strony - powoduje umorzenie postępowania w całości lub w części. Postanowienie sądu o umorzeniu postępowania może zapaść na posiedzeniu niejawnym (§2).

Wobec powyższego Sąd Okręgowy umorzył postępowanie w zakresie ustalenia wysokości renty wnioskodawcy na kwotę 1 098,23 zł na dzień 1.03.2017 roku, jak w decyzji z dnia 25.04.2017 roku, orzekając jak w punkcie I wyroku.

Dalej Sąd I instancji uznał, że odwołanie ubezpieczonego częściowo zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd Okręgowy wywiódł, że w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznania sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie (art. 477⁹ K.p.c., art. 477¹⁴ K.p.c.; por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 20.01.2010 r. II UZ 49/2009). W wyroku z dnia 23 kwietnia 2010 r. (II UK 309/2009) Sąd Najwyższy przypomniał, że zgodnie z systemem orzekania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, w postępowaniu wywołanym odwołaniem do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych sąd rozstrzyga o prawidłowości zaskarżonej decyzji w granicach jej treści i przedmiotu. Sąd orzekający wskazał, że w odwołaniu od spornej decyzji z dnia 1.12.2016 roku ubezpieczony domaga się ustalenia wyższej renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy. Postępowanie sądowe w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych zgodnie z art. 476 § 2 K.p.c. wszczynane jest w rezultacie odwołania od decyzji ZUS, ma charakter stricte odwoławczy i dotyczy weryfikacji i oceny zgodności z prawem decyzji wydanej przez ZUS. Przedmiot sporu jest tu określony tylko ramami zaskarżonej decyzji.

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia Sąd Okręgowy wskazał art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383; dalej jako ustawa), który stanowi, że: renta dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy wynosi:

- 1/ 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, oraz
- 2/ po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych;
- 3/ po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych;

4/ po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresu brakującego do pełnych 25 lat okresów składkowych oraz nieskładkowych, przypadających od dnia zgłoszenia wniosku o rentę do dnia, w którym rencista osiągnąłby wiek, o którym mowa w art. 24 ust. 1a. Ten ostatni wymieniony okres jest okresem hipotetycznym, mającym wpływ jedynie na wysokość świadczenia rentowego. Przepis nakazujący przy obliczaniu wysokości renty uwzględniać po 0,7% podstawy jej wymiaru za taki okres pełni funkcję ochronną pozwalającą uwzględnić dłuższy okres, tj. brakujący do pełnych 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych przypadających na czas pomiędzy dniem zgłoszenia wniosku rentowego a dniem ukończenia 60. roku życia, nieznajdujący jednak odzwierciedlenia w przebytych faktycznie okresach składkowych i nieskładkowych (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 11.03.2008 roku, III AUa 648/07, Legalis). 1a. Przy obliczaniu wysokości renty przepisy art. 53 ust. 3-5 stosuje się odpowiednio. 2. Renta dla osoby częściowo niezdolnej do pracy wynosi 75% renty dla osoby całkowicie niezdolnej do pracy. 3. Przy obliczaniu renty okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2-4, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Wysokość renty z tytułu niezdolności do pracy zależy zatem od: długości okresów składkowych i nieskładkowych oraz ewentualnego stażu hipotetycznego, wysokości podstawy wymiaru renty i wysokości obowiązującej kwoty bazowej. Przy czym część socjalna jest elementem stałym, ustalonym jednakowo dla wszystkich ubezpieczonych. Jej wysokość jest obliczana jako 24 % kwoty bazowej obowiązującej w dniu nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Pozostała część świadczenia zależna jest od tego, jak długo ubezpieczony pracował oraz jak wysokie wynagrodzenie w tym czasie otrzymywał. Podstawę wymiaru renty (art. 15 ustawy) stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne w okresie: 10 kolejnych lat kalendarzowych wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o rentę lub 20 lat kalendarzowych, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniom.

Renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi zatem:

- a. 24% kwoty bazowej,
- b. po 1,3% podstawy wymiaru za każdy rok okresów składkowych - z uwzględnieniem pełnych miesięcy,
- c. po 0,7% podstawy wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych - z uwzględnieniem pełnych miesięcy.

Zgodnie z art. 8 ustawy, przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz przy obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy ubezpieczenia za granicą, jeżeli tak stanowią umowy międzynarodowe.

W odniesieniu do państw członkowskich Unii Europejskiej od czasu przystąpienia Polski do Unii Europejskiej (1.05.2004 roku) zastosowanie znajdują przepisy rozporządzeń o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego – tj. rozporządzenie (EGW) Nr 1408/71 i od dnia 1.05.2010 roku – rozporządzenie (WE) Nr 883/2004. Należy zwrócić uwagę na art. 8 ust. 1 rozporządzenia (WE) Nr 883/2004, zgodnie z którym zastępuje ono wszelkie konwencje dotyczące ubezpieczeń społecznych mające zastosowanie między państwami członkowskimi wchodzące w jego zakres. Przepis ten dotyczy w pierwszym rzędzie rozporządzenia (EWG) Nr 1408/71, zaś dla państw przystępujących do Unii Europejskiej ma on to znaczenie, że skutkuje zastąpieniem dotychczasowych umów międzynarodowych przepisami wspólnotowej koordynacji. Z wyroku Sądu Najwyższego z dnia 5.10.2006 roku (I UK 99/06, OSNP 2007, Nr 23–24, poz. 356), odnoszącego się do kwestii uprawnień organu rentowego w odniesieniu do oceny okresów ubezpieczenia za granicą, wynika jednoznacznie, że przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz przy obliczaniu ich wysokości uwzględnia się okresy ubezpieczenia za granicą. Chodzi zatem nie o okresy zatrudnienia za granicą, które mogą być według prawa polskiego kwalifikowane jako okresy ubezpieczenia, lecz o okresy, które zgodnie z prawem państwa, w którym ubezpieczony w danym okresie przebywał (był zatrudniony) i podlegał ubezpieczeniu, są okresami ubezpieczenia i mogą być na zasadzie art. 8 ustawy uwzględniane przy ustalaniu prawa do emerytury i renty oraz przy obliczaniu ich wysokości w Polsce. Takiej kwalifikacji mogą dokonać właściwe organy ubezpieczeniowe (lub sądy) państwa, w którym zatrudnienie to miało miejsce. Przyjęcie odmiennego stanowiska podważałoby zasady wynikające z zawartych przez Polskę umów międzynarodowych w zakresie zabezpieczenia społecznego.

Wysokość świadczeń zależnych od stażu ubezpieczeniowego przebytego w kilku państwach Unii może być ustalona zgodnie z zasadą proporcjonalności (*pro rata temporis*), która polega na przyznawaniu świadczeń w ramach wszystkich systemów, którym zatrudniony w kilku państwach kolejno podlegał, tak że ciężar wypłacanych kwot zostaje rozłożony stosunkowo na instytucje, które uzyskały składki ubezpieczeniowe. Każde z tych państw ustala kwotę teoretyczną zgodnie z własnym ustawodawstwem. Uwzględnienie zatrudnienia za granicą wymaga przełamania zasady terytorialności, a przewiduje ją art. 7 pkt 3 ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1778) stanowiący, że obywatele polscy wykonujący pracę za granicą w podmiotach zagranicznych mogą być objęci ubezpieczeniem przez dobrowolne przystąpienie do ubezpieczenia oraz art. 8 ustawy nakazujący przy ustalaniu prawa renty oraz przy obliczaniu ich wysokości uwzględniać okresy ubezpieczenia za granicą, jeżeli tak stanowią umowy międzynarodowe. Wyżej wskazaną zasadę terytorialności - z wyłączeniem regulacji międzypaństwowych - potwierdza jednak art. 15 ust. 1 ustawy emerytalnej, zgodnie z którym podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego oraz przepis art. 18 ustawy stanowiący w pkt. 1, że podstawę wymiaru emerytury lub renty dla osób posiadających okresy ubezpieczenia za granicą, o których mowa w art. 8, ustala się na zasadach określonych w art. 15 - 17, przy czym przy ustalaniu kolejnych 10 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1 i 2, nie uwzględnia się lat kalendarzowych, w których ubezpieczony przez cały rok pozostawał w ubezpieczeniu za granicą natomiast, jeżeli w ciągu 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, zainteresowany nie był ubezpieczony w Polsce, podstawę wymiaru emerytury lub renty stanowi przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zainteresowany przystąpił po raz pierwszy do ubezpieczenia za granicą (por. wyrok Sądu Najwyższego 24.10.2006 roku, II UK 98/06, OSNP z 2007/21-22/332, z dnia 11.01.2005 roku I UK 135/04, OSNP 2005 nr 14, poz. 217). Uregulowania krajowe będące przedmiotem postępowania przed sądem krajowym mogą stawiać pracowników migrujących w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z sytuacją pracowników, którzy wykonywali działalność zawodową tylko w jednym państwie członkowskim. Jednocześnie, pracownicy migrujący nie powinni, z powodu skorzystania ze swobody przepływu, tracić uprawnień do świadczeń ani narażać się na obniżenie ich wysokości, dlatego wysokość świadczeń zależnych od stażu ubezpieczenia przebytego w kilku państwach Unii może być ustalona zgodnie z zasadą proporcjonalności (*pro rata temporis*), która polega na przyznawaniu świadczeń w ramach wszystkich systemów, którym zatrudniony w kilku państwach kolejno podlegał, tak że ciężar wypłacanych kwot zostaje rozłożony stosunkowo na instytucje, które uzyskały składki ubezpieczeniowe. Każde z tych państw ustala kwotę teoretyczną zgodnie z własnym ustawodawstwem (art. 44 ust. 1 oraz art. 46 ust. 2 rozporządzenia Rady (EWG) Nr 1408/71w sprawie stosowania systemów zabezpieczenia społecznego do pracowników najemnych, osób pracujących na własny rachunek i do członków ich rodzin przemieszczających się we Wspólnocie (Dz.Urz. WE L 149 z dnia 5.07.1971 roku) oraz obecnie obowiązujący art. 52 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) Nr 987/2009 z dnia 16.09.2009 roku dotyczący wykonywania rozporządzenia (WE) nr 883/2004 z dnia 29.04.2004 roku w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. UE L z 2009 roku, 284.1 ze zm.).

Zgodnie z art. 15 ust. 1 ustawy, podstawę wymiaru renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Określone w przepisie art. 15 ustawy, ustalenia podstawy wymiaru świadczenia mają zastosowanie do okresów przypadających przed wejściem w życie ustawy z dnia 13.10.1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, kiedy nie prowadzono indywidualnych kont emerytalnych. Za podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w tych okresach przyjmuje się kwoty wynagrodzenia wypłaconego przez pracodawcę. Osoba ubiegająca się o emeryturę lub rentę musi zatem wykazać wysokość przychodu stanowiącego podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli była pracownikiem – wysokość wynagrodzenia. Za podstawę wymiaru świadczenia przyjmuje się kwotę udowodnioną przez zainteresowanego (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 8 sierpnia 2006 r., I UK

27/06, OSNP 2007/15-16/235). Podstawowym dokumentem potwierdzającym wysokość wynagrodzenia w celu ustalenia podstawy wymiaru świadczenia jest zaświadczenie wystawione przez pracodawcę na druku ZUS Rp 7 lub legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy o okresach zatrudnienia i osiąganym w danym okresie wynagrodzeniu. Wiarygodność i moc dowodowa wszystkich dowodów wymaga jednak oceny wszechstronnej, pozwalającej na postawienie wniosków pewnych, precyzyjnych i kategorycznych. Sąd I instancji podał, że przedłożona do akt sprawy legitymacja ubezpieczeniowa skarżącego została oceniona jako dowód wiarygodny, służący za podstawę ustaleń faktycznych w sprawie, na podstawie którego Sąd dokonał ustalenia wysokości należnej wnioskodawcy renty. Dokument ten pochodzi z okresu zatrudnienia ubezpieczonego, zawiera wpisy o wysokości wynagrodzenia za sporny okres, opatrzone pieczętą imienną i pieczętą zakładu pracy oraz podpisem osoby uprawnionej do poświadczenia wysokości zarobków. Brak śladów przerobień. Informacje o wysokości zarobków skarżącego potwierdził ubezpieczony w toku swoich zeznań. Sąd Okręgowy nie znalazł podstaw by odmówić im wiarygodności.

Celem ustalenia wysokości renty ubezpieczonego Sąd I instancji dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego z dziedziny księgowości (art. 278 § 1 K.p.c.) na okoliczność ustalenia wysokości renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy ubezpieczonego od dnia 1.12.2016 roku z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne za okres pracy w Przedsiębiorstwie (...), w trzech wariantach: 1/ w oparciu o karty wynagrodzeń, 2/ w oparciu o wynagrodzenie uwidocznione w umowach o pracę, 3/ w oparciu o zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej; a także okres pracy w Ośrodku (...) w N. na podstawie dokumentacji szcztąkowej. Należy uwzględnić te kwoty, od których została odprowadzona składka na ubezpieczenie emerytalno – rentowe.

Sąd Okręgowy wskazał, że biegły sądowy P. W. w opinii z dnia 29.11.2017 roku ustalił wysokość świadczenia należnego ubezpieczonemu w trzech wariantach. W oparciu o karty wynagrodzeń biegły wskazał, że akta osobowe przekazane przez (...) Przedsiębiorstw (...) Urzędu Wojewódzkiego nie zawierają zapisów odnośnie wynagrodzenia. W związku z tym biegły do ustalenia podstawy wymiaru świadczenia przyjął stawki minimalne wynagrodzenia w (...) za lata 1970-1972. Wskaźnik podstawy wymiaru świadczenia wyniósł 71,68 %. Podstawa wymiaru świadczenia wyniosła 2 287,97 zł. Wysokość renty na dzień 1.12.2016 roku wyniosła 1 754,08 zł brutto, przy czym renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy wynosi 75 %, a zatem wysokość świadczenia należnego ubezpieczonemu to kwota 1 315,56 zł miesięcznie. W oparciu o umowy o pracę biegły wskazał, że do ustalenia wysokości podstawy wymiaru renty za lata 1970 – 1972 przyjął te same kwoty co w wariantcie I z uwagi na brak wskazania w umowie o pracę z dnia 4.09.1968 roku kwoty wynagrodzenia. Z uwagi na brak umowy o pracę z Przedsiębiorstwem (...) w G. do ustalenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru renty za lata 1987 – 1991 biegły przyjął dane z zaświadczenia wydanego przez (...) Urząd Wojewódzki w G. z dnia 17.04.2014 roku. Wobec powyższego biegły ustalił wysokość podstawy wymiaru świadczenia na 72,95 %. Wysokość renty ustalił na dzień 1.12.2016 roku na kwotę 1771,58 zł, przy czym renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy stanowi 75 % renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy, a zatem wysokość należnego skarżącemu świadczenia to kwota 1 089,52 zł (wariant II). Biegły sądowy dokonał również ustalenia wysokości renty z uwzględnieniem podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w oparciu o zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej (wariant III), i ustalił wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na 75,86 %. Biegły ustalił wysokość należnej wnioskodawcy renty na dzień 1.12.2016 roku w wysokości 1114,19 zł.

Ubezpieczony podał, że zgadza się z opinią biegłego i ustalonym wskaźnikiem podstawy wymiaru świadczenia w wariantcie III tj. w oparciu o zapisy w legitymacji ubezpieczeniowej. Jednocześnie stwierdził, że opinia ta nie rozstrzyga kwestii okresu jego zatrudnienia w (...) w latach 1975 – 1979, za który to okres nie zachowały się żadne akta płacowe. W związku z tym w dalszym ciągu będzie on poszukiwał dowodów i świadków z tamtego okresu zatrudnienia. Nadto podał, że nie powinien otrzymywać „renty proporcjonalnej” ale wyłącznie krajową bowiem wpłacał do polskiego systemu ubezpieczeń społecznych składki ubezpieczeniowe przez łączny okres 31 lat i 6 miesięcy.

Organ rentowy podał, że kwoty wyliczone przez biegłego sądowego nie budzą wątpliwości. Jednocześnie wskazał, że podtrzymuje swoje stanowisko w sprawie tj. ustalenie wysokości renty ubezpieczonego w oparciu o karty wynagrodzeń, które odzwierciedlają faktyczne zarobki skarżącego za sporny okres.

Sąd Okręgowy, przy uwzględnieniu okoliczności wyżej wskazanych, przyjmując za wiarygodny wariant III (tj. w oparciu o wpisy dokonane w legitymacji ubezpieczeniowej), w tym zakresie w pełni dał wiarę opinii biegłego P. W.. Biegły sporządził opinię zgodnie ze zleceniem Sądu i jest ona jasna, logiczna oraz spójna. Zgodnie z wyrokiem Sądu Najwyższego z dnia 3 listopada 1976 r. (IV CR 481/76 - OSNC 1977/5-6/102, Lex 2063) „sąd nie może oprzeć swego przekonania o istnieniu lub braku okoliczności, których zbadanie wymaga wiadomości specjalnych, wyłącznie na podstawie konkluzji opinii biegłego, ale powinien sprawdzić poprawność poszczególnych elementów opinii, składających się na trafność jej wniosków końcowych.” Sąd Okręgowy w pełni podzielił przedstawiony pogląd i opierając się o niego uznaje, biorąc pod uwagę cały materiał dowodowy zebrany w sprawie, iż wysokość renty skarżącego winna zostać ustalona w oparciu o wpisy dokonane w legitymacji ubezpieczeniowej, która to jest dokumentem kompletnym, zawierającym wszystkie niezbędne dane, pieczętki oraz podpisy osób uprawnionych do dokonywania wpisów w tym dokumencie. Pozwany tymczasem nie przedstawił żadnych dowodów, które podważyłyby wiarygodność wpisów zawartych w legitymacji. Wobec powyższego ustalenia biegłego dokonane w wariantcie III stanowią podstawę ustaleń faktycznych w sprawie. Wnioski końcowe z opinii biegłego stanowią integralną część z poszczególnymi elementami opinii. Sąd Okręgowy zważył, że nie miał powodów aby odmówić opinii biegłego w tym zakresie wiarygodności. Biegły oparł w tej części swoją opinię na wpisach dokonanych w legitymacji ubezpieczeniowej – zgodnie ze zleceniem Sądu. Sąd ocenił tą opinię jako dowód wartościowy, stanowiący miarodajne źródło wiadomości specjalnych w procesie. W istocie opinia biegłych w procesie sprowadza się bowiem do jej kontroli w zakresie zgodności z zasadami logiki, doświadczenia życiowego i wiedzy powszechnej, a także jej zrozumiałości i kompletności podstawy faktycznej, na której oparli się biegli opiniujący (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 30.04.2015 r., III AUa 672/14). Sąd orzekający zważył, że skoro zlecił biegłemu sporządzenie opinii w trzech wariantach to oczywiste jest, że dokonując rozstrzygnięcia w sprawie będzie kierował się całym zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym, który pozwoli na ustalenie, który w istocie wariant z opinii biegłego jest wiarygodny.

Sąd meriti wskazał, że nie mógł ustalić wysokości świadczenia ubezpieczonego w oparciu o karty wynagrodzeń, albowiem dokonałby ustaleń faktycznych w oparciu o niekompletny materiał dowodowy. W aktach osobowych ubezpieczonego, na co zresztą zwrócił uwagę biegły sądowy, znajdujących się w (...) Przedsiębiorstw (...) Urzędu Wojewódzkiego, brak jest zapisów odnośnie wynagrodzeń wnioskodawcy za lata 1970-1972, wobec czego biegły za ten okres przyjął stawki minimalnego wynagrodzenia. Podobnie, ustaleń faktycznych nie mógł oprzeć o umowy o pracę skarżącego albowiem umowa o pracę z dnia 4.09.1968 roku nie zawiera informacji o wysokości wynagrodzenia, wobec czego również w wariantcie II. biegły przyjął za lata 1970-1972 te same kwoty co w wariantcie I. W aktach sprawy brak jest również umowy o pracę z Przedsiębiorstwem (...) w G.. Z uwagi więc na brak kompletnej dokumentacji Sąd nie mógł ustalić wysokości podstawy wymiaru renty w wariantcie I i II.

Przeprowadzone w sprawie postępowanie dowodowe w pełni rozstrzyga istotę sporu. Sąd uzyskał bowiem od biegłego sądowego wiadomości specjalne niezbędne do merytorycznego i prawidłowego orzekania i mając na względzie całość materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie, dokonał rozstrzygnięcia sporu.

Regułą postępowania cywilnego jest okoliczność, iż ciężar udowodnienia faktu (w tym przypadku wady decyzji ZUS) - zgodnie z art. 6 K.c. - spoczywał na wnioskodawcy - jako osobie wywodzącej z tego faktu skutki prawne. Także w postępowaniu przed Sądem Ubezpieczeń Społecznych obowiązuje zasada kontrydiktoryjności, zgodnie z którą strony są zobowiązane do wskazywania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, stając się dysponentem postępowania, a Sąd orzekający jest uwolniony od odpowiedzialności za rezultat postępowania dowodowego.

W ocenie Sądu odwołujący sprostował obowiązkowi określönemu w art. 6 K.c. oraz art. 232 K.p.c. i przedstawił dowody pozwalające na ustalenie wysokości przysługującej mu renty w wysokości 1 114,19 zł.

Sąd ustalając stan faktyczny w sprawie oparł się na opinii biegłego, której nadał przymiot wiarygodności w zakresie wyżej wskazanym, a także na dokumentach zgromadzonych w aktach organu rentowego i aktach sprawy, których

wiarygodności strony nie kwestionowały. Dokumenty te nie budzą również wątpliwości Sądu, wobec czego zostały uznane za wiarygodne.

W pozostałym zakresie Sąd Okręgowy odwołanie oddalił.

Ubezpieczony podnosił, iż winien mieć ustaloną wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) w G. od 11.12.1974 roku do 28.02.1979 roku, w oparciu o wynagrodzenie jakie uzyskiwał świadek J. C.. Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań świadka J. C. na ww. okoliczność. Świadek ten pracował w tym samym zakładzie pracy co ubezpieczony w latach 1974 – 1979, w jednym warsztacie. Z jego świadectwa pracy wynika stawka godzinowa – 22,50 zł; kategoria zaszeregowania – 9; stawka miesięczna – 4 966,60 zł. Z legitymacji ubezpieczonej świadka wynika, że w 1979 roku uzyskał on wynagrodzenie – przez 10 miesięcy – 49 666,00 zł. Innych zapisów dotyczących wynagrodzenia z (...) brak. Świadek nie wiedział dlaczego w jego świadectwie pracy znajduje się stawka miesięczna i godzinowa. Nie wiedział od kiedy posiadał 9 grupę zaszeregowania. Sąd orzekający dał wiarę zeznaniom świadka J. C. albowiem były one spontaniczne i szczerze. Sąd nie znalazł żadnych podstaw by odmówić im wiarygodności. Świadek ten w ocenie Sądu nie ma żadnego interesu w składaniu fałszywych zeznań. Oczywiście jest, że świadek zeznawał co do okoliczności, które miały miejsce wiele lat temu, a zatem z racji upływu czasu i naturalnego dla człowieka procesu zacierania się wspomnień, trudno przyjąć by pamiętał on precyzyjnie wysokość i wszystkie składniki wynagrodzenia jakie wówczas otrzymywał.

Ubezpieczony w toku postępowania wskazał, iż nie posiada żadnej dokumentacji potwierdzającej wysokość jego wynagrodzenia za okres zatrudnienia w (...). Sąd I instancji wyjaśnił, że w przypadku braku dokumentacji płacowej istnieje możliwość ustalenia wysokości wynagrodzenia w oparciu o dokumentację zastępczą znajdującą się w aktach osobowych, taką jak umowy o pracę, angaże, w których zawarte są dane dotyczące wynagrodzenia, a i wówczas można uwzględniać tylko takie składniki, które są pewne, wypłacane były w danym okresie stale i w określonej wysokości. Możliwe jest to także w postaci innych środków dowodowych tj. zeznań świadków, wyjaśnień wnioskodawcy itp. Skoro w toku postępowania sądowego strona może dowodzić wysokości wynagrodzenia wszelkimi środkami dowodowymi przewidzianymi w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego, to dowodem tej okoliczności mogą być również dokumenty dotyczące wynagrodzenia osób zatrudnionych w tym samym okresie, w tym samym zakładzie pracy i przy pracy tego samego rodzaju co ubezpieczony, jak też zeznania tych osób, zaś rzeczą sądu winna być rzetelna analiza przedstawionych dowodów. Nie oznacza to jednak, iż dopuszczalnym jest ustalanie wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny, w oparciu o jakąś hipotetyczną uśrednioną wielkość uzyskiwanego przez ubezpieczonego wynagrodzenia wywiedzioną z wysokości wynagrodzeń wypłaconych innym pracownikom. Uśrednione obliczenie wysokości wynagrodzenia - oparte na wynagrodzeniu otrzymanym przez innych pracowników - nie może oddać indywidualnych cech właściwych dla danego stosunku pracy (por. także wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., sygn. akt III AUa 1555/11, LEX nr 1113058; wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 5 października 2012 r., sygn. akt III AUa 565/12, LEX nr 1223165; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lipca 2007 r., sygn. akt I UK 36/07, LEX nr 390123; wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 21 sierpnia 2013 r., sygn. akt III AUa 459/13, LEX nr 1363361).

Jakkolwiek zatem, zdaniem Sądu Okręgowego, postępowanie sądowe stwarza możliwość dowodzenia wysokości wynagrodzenia również zeznaniami świadków, tym niemniej jednak z podanych wyżej przyczyn dowód ten okazał się nieprzydatny dla merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Zeznania ubezpieczonego oraz świadka J. C. nie pozwalają na ustalenie podstawowych parametrów (czas pracy w poszczególnych miesiącach, indywidualna stawka godzinowa, itd.) realnej wysokości uzyskiwanego we wskazanym okresie wynagrodzenia. Wysokość wynagrodzenia musi być ustalona w sposób ścisły.

Brak było również podstaw do uwzględnienia żądania ubezpieczonego przyznania mu prawa do renty w sposób inny niż proporcjonalny. Ubezpieczony legitymuje się stażem ubezpieczeniowym w wymiarze: składkowe (krajowe) – 27 lat, 4 miesiące i 24 dni; składkowe (zagraniczne) 5 lat, 9 miesięcy; nieskładkowe (zagraniczne) 3 miesiące; łącznie składkowe – 33 lata, 4 miesiące i 24 dni.

Sąd I instancji zważył, że zgodnie z art. 57 ustawy renta z tytułu niezdolności do pracy przysługuje ubezpieczonemu, który spełnia łącznie następujące przesłanki:

1/ orzeczoną niezdolność do pracy,

2/ udokumentowany wymagany okres składkowy i nieskładkowy w wymiarze 5 lat, w dziesięcioleciu poprzedzającym wniosek rentowy lub powstanie niezdolności do pracy,

3/ niezdolność do pracy powstałą w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów. Przepisu tego nie stosuje się do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety i 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Ubezpieczony posiada rentę z tytułu częściowej, a nie całkowitej niezdolności do pracy, a zatem w stosunku do niego nie znajduje zastosowania przepis art. 57 pkt 3 zdanie ostatnie ustawy emerytalnej. Sąd Okręgowy wskazał, że gdyby organ rentowy, a następnie Sąd nie wliczyli skarżącemu okresu podlegania ubezpieczeniom na terenie Wielkiej Brytanii, to wówczas nie spełniałby on warunku nabycia prawa do renty określonego w art. 57 pkt 2 ustawy emerytalnej.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy na podstawie art. 477¹⁴ § 1 K.p.c. orzekł jak w punkcie III wyroku.

Z rozstrzygnięciem nie zgodził się ubezpieczony. W wywiezionej apelacji sformułował zarzut naruszenie przepisów postępowania poprzez pominięcie przez Sąd zgłaszanych przez niego wniosków dowodowych i tym samym błędne ustalenie stanu faktycznego.

Apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpatrzenia Sądowi I instancji oraz o zwrot kosztów za II instancję.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja ubezpieczonego okazała się bezzasadna albowiem nie sposób podzielić poglądu, że Sąd Okręgowy orzekając w sprawie naruszył przepisy prawa procesowego, a i brak było podstaw do przyjęcia, że Sąd ten dokonał ustaleń faktycznych sprzecznych z treścią materiału dowodowego. Sąd Apelacyjny w całym zakresie popiera ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy, jak również potwierdza zasadność wniosków prawnych, nie widząc jednocześnie konieczności ich powielania w całości.

Zaakcentować trzeba, że przedmiotem sporu w niniejszym postępowaniu jest decyzja z dnia 1 grudnia 2016 roku przyznająca ubezpieczonemu Z. K. prawo do renty oraz ustalająca jej wysokość – 790, 30 zł miesięcznie. Analiza stanowiska ubezpieczonego prezentowanego w apelacji prowadzi do wniosku, że ostatecznie jedynym konkretnym uchybieniem organu rentowego oraz sądu I instancji, na który wskazuje ubezpieczony jest nieprawidłowe ustalenie wysokości renty. Zdaniem skarżącego w sumowaniu wynagrodzeń wystąpiły błędy rachunkowe. Nadto apelujący zarzucił nieuwzględnienie przez Sąd Okręgowy jego wniosków dowodowych z dnia 25.02.2017 roku, które miałyby potwierdzać wysokość dochodów w latach 1979-1980 oraz wskazanie przez Sąd orzekający błędnej daty złożenia wniosku o rentę, tj. 26.06.2015r., zamiast 15.07.2014 rok.

Pierwszoplanowo wskazać trzeba, że prawidłowo ustalił Sąd Okręgowy wskazując dzień 26.06.2015 roku jako datę złożenia wniosku o rentę. W tej bowiem dacie ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Wniosek z dnia 14 lipca 2014 roku to wniosek złożony przez ubezpieczonego w uprzednim postępowaniu.

Dalej w kontekście zarzutów apelującego podnieść trzeba, że utrwalone jest w orzecznictwie (powołanym także przez Sąd I instancji) stanowisko, iż wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru składki musi być wykazane przez osobę ubezpieczoną w sposób pewny, brak jest bowiem unormowań, w bezwzględnie obowiązujących przepisach prawa ubezpieczeń społecznych, pozwalających na ustalenie tego wynagrodzenia w sposób przybliżony lub prawdopodobny.

Sąd Apelacyjny, za Sądem I instancji wskazuje, że w tego rodzaju sprawach na ubezpieczonym spoczywa ciężar udowodnienia wysokości otrzymywanego wynagrodzenia na potrzeby ustalenia wysokości świadczenia z ubezpieczenia społecznego, zaś możliwe do wykorzystania środki dowodowe wyznaczają przepisy kodeksu postępowania cywilnego; przy czym trafnie podkreślił Sąd I instancji, że wysokość wynagrodzenia musi być udowodniona niewątpliwie i pewnie, niedopuszczalne w tym względzie są wartości przybliżone bądź hipotetyczne. Należy zauważyć, że niewątpliwą wysokość wynagrodzenia wskazują zapisy dokonywane w legitymacji ubezpieczeniowej oraz kartoteki lub listy płac. Natomiast już tylko w oparciu o zeznania współpracowników - bez potwierdzenia w dokumentacji pracowniczej i płacowej, bądź w innych szczególnych dla danego przypadku okolicznościach - tego rodzaju ustalenia nie można miarodajnie dokonać zważywszy, że z natury pamięć ludzka jest ułomna, zwłaszcza na przestrzeni długiego okresu. Niemniej taką inicjatywę w sprawie podjął ubezpieczony: nie dysponując dokumentacją płacową, ani wpisami wysokości wynagrodzenia w legitymacji pracowniczej zmierzał do udowodnienia podstawy wymiaru świadczenia (de facto wysokości wynagrodzenia) na podstawie dokumentacji płacowej świadka J. C. i jego zeznań. W tym zakresie Sąd I instancji prawidłowo nie uznał przedstawionego dowodu za miarodajny i konkretnymi okolicznościami uzasadnił przyjętą ocenę. Sąd I instancji w szczególności trafnie zaakcentował, że świadek nie wiedział, dlaczego w jego świadectwie pracy znajduje się stawka godzinowa i miesięczna, nie wiedział od kiedy posiadał 9 grupę zaszerogowania, jego zeznania nie pozwoliły na ustalenie podstawowych parametrów, jak czas pracy w poszczególnych miesiącach, indywidualna stawka godzinowa.

Ocena Sądu I instancji nie jest dowolna, jest wyczerpująca i oparta na pełnym materiale dowodowym. Sąd Apelacyjny uznał, że przy szeregu konkretnych okoliczności dotyczących zasad wynagradzania poszczególnych osób nie można było ustalić wysokości wynagrodzenia tylko na podstawie zeznań świadka jako, że dowody te w tym zakresie nie pozwalały na jednoznaczne i przekonujące ustalenie. Zarzut apelacji – błędnego ustalenia stanu faktycznego - nie zasługiwał na aprobatę.

Należy też zaznaczyć, że zarzucane przez skarżącego pominięcie jego wniosków dowodowych, jest niesłuszne. Z uzasadnienia Sądu Okręgowego wynika, że wszelkie dowody zgłoszone przez odwołującego zostały przez ten Sąd uwzględnione. Co więcej dokumenty dołączone do pisma z dnia 25.02.2017 roku to zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu za okres od 1.12.1980 roku do 15.04.1987 roku, kiedy ubezpieczony pracował w Lasach Państwowych oraz pismo Wojewody (...) informujące o braku kart wynagrodzeń z okresu zatrudnienia w Państwowym Ośrodku (...) w N.. Żaden zatem z ww. dokumentów nie odnosi się do zatrudnienia w spornym okresie.

W toku postępowania apelacyjnego skarżący zakwestionował również wyliczenie renty proporcjonalnej. Zarzut ten podnosił również na etapie postępowania przed Sądem I instancji, a Sąd argumenty odwołującego skutecznie obalił. W tym zakresie prawidłowo Sąd Okręgowy odniósł się do opinii biegłego z zakresu rachunkowości. Sąd Odwoławczy jednakowo ocenił, że wariant III przedstawiony w opinii jest wyłącznie miarodajny dla ustalenia wysokości renty. Wbrew zarzutom skarżącego ustalenie przez biegłego renty według proporcji 328 miesięcy pracy w Polsce do 400 miesięcy łącznej pracy z uwagi na ubezpieczenie za granicą, jest prawidłowe. Wobec ustawicznych wątpliwości apelującego w tym zakresie Sąd Odwoławczy wskazuje, że rozwiązanie to jest zgodne z art. 8 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz z Rozporządzeniem (WE) 883/2004 z dnia 29.04.2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego. Po zsumowaniu okresów ubezpieczenia w Polsce i w Wielkiej Brytanii apelujący spełnił warunki do ustalenia prawa do polskiej renty. Przy uwzględnieniu zagranicznych okresów ubezpieczenia renta ustalana jest w wysokości proporcjonalnej. Zasadą wynikającą z przepisów cytowanego rozporządzenia jest, że każda instytucja ubezpieczeniowa państw Unii Europejskiej ustala świadczenia i wypłaca za własne okresy ubezpieczenia.

Sąd Apelacyjny nie miał podstaw do negatywnej oceny opinii biegłego sądowego, albowiem udzieliła ona odpowiedzi na postawione pytania oraz w sposób logiczny i rzeczowy przedstawiła problematyczne zagadnienie. Dostrzec też

należy, że sam ubezpieczony w piśmie z dnia 18 stycznia 2018 roku zaakceptował wprost ustalenie wskaźnika podstawy wymiaru świadczenia w wariantcie III, co jest równoznaczne z akceptacją ustalonej wysokości zarobków.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy rozważył zatem całokształt przeprowadzonych w sprawie dowodów, rozważył też okoliczność, że wysokość zarobków osiągniętych w okresie zatrudnienia w (...) powinna być udowodniona w sposób pewny i doszedł do przekonania, że zeznania świadka J. C. nie są w tym zakresie dowodem dostatecznym. Zeznania świadków na okoliczność wysokości zarobków z natury są nieprzekonujące. Zeznania świadka nie pozwoliły odtworzyć czasu pracy ubezpieczonego, jego indywidualnej stawki godzinowej czy miesięcznej wynagrodzenia.

Zdaniem Sądu Apelacyjnego, przy braku wpisów o zarobkach w legitymacji ubezpieczeniowej, jak też braku jakiegokolwiek dokumentacji pracowniczej dotyczącej rozliczania płacy, dowody osobowe zaoferowane przez ubezpieczonego są niemiarodajne do ustalenia wynagrodzenia w zakładzie (...). Ustalenie wysokości wynagrodzenia w każdym przypadku wymaga dowodów jednoznacznych i przekonujących, nie zaś dowodów pozwalających jedynie na formułowanie domniemanych okoliczności i hipotetycznych wniosków.

Mając na uwadze przedstawioną ocenę prawną Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację ubezpieczonego.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka SSO del. Gabriela Horodnicka

- Stelmaszczuk